

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: **D.561/20/2025.**

A tanács tagjai: Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A kérelmező: LINDE GÁZ Magyarország Zrt.
(Répcelak, Carl von Linde út 1.)
A kérelmező képviselője: Támis Norbert
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
Target Consulting Kft.
(Budapest, Benedek Elek u. 11. 3. em. 35.)

A közös ajánlatkérő: Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház
(Zalaegerszeg, Zrínyi utca 1.)
Keszthelyi Kórház
(Keszthely, Ady Endre utca 2.)
A közös ajánlatkérő képviselője: Bartalis Irén
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az egyéb érdekelt: SOL Hungary Kft.
(Dunaharaszti, Mechwart András utca 6.)
Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Stráhl Tamás
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Orvosi gázok beszerzése, orv. gázhálózat karbantart”- 6. rész, 4.233.030.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR002240062024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adva megállapítja, hogy az ajánlatkérő a 6. rész tekintetében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a határozatában megállapított jogsértésre tekintettel a 6. rész tekintetében megsemmisíti az ajánlatkérő 2025. augusztus 12. napján megküldött eljárást lezáró döntését, valamint az azt követően hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 50.000.-Ft, azaz ötvenezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A közös ajánlatkérő (a továbbiakban: ajánlatkérő) a Kbt. Második Része – a Kbt. 81. § (1) bekezdése – szerinti nyílt eljárást indított a tárgyi részben megjelölt szolgáltatás megrendelése tárgyában hat részajánlati körben. Az eljárást megindító felhívás megküldésére és feladására 2025. március 3. napján került sor, mely az Európai Unió Hivatalos Lapjában (TED) a TED-144679-2025 szám alatt, a Közbeszerzési Értesítő 2025/45 számában a KÉ-2091/2025 iktatószám alatt, egységesen 2025. március 3. napján került közzétételre.

2. Az ajánlatkérőhöz 2025. március 25. és április 9. napjai között számos kiegészítő tájékoztatókérés érkezett, melyeket az ajánlatkérő egységesen 2025. április 15. napján választott meg, melynek következtében a közbeszerzési dokumentumokat módosította.

3. Az ajánlatkérő az előkészítés dokumentumai közé feltöltötte a becsült érték meghatározásával összefüggő dokumentumokat, melynek tanúsága szerint az ajánlatkérő a kérelmezővel, mint korábbi szolgáltatóval kötött szerződésének ellenértéke alapján határozta meg.

4. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás jogorvoslattal érintett 6. része tekintetében a felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzés leírása tekintetében az alábbiakat rögzítette:

„Orvosi gázellátó rendszerek teljeskörű karbantartása.

A Keszthelyi Kórház vagyongazdálkodásában lévő ingatlanokban üzemelő, saját kezelésében lévő orvosi gázellátó rendszerek (központoktól a csőhálózaton keresztül a vételi helyekig) teljes körű karbantartása, eseti hibajavítása, és az ajánlatkérő tulajdonában álló teljes orvosi gázellátó rendszer vonatkozó jogszabályok szerinti időszakos felülvizsgálata a Keszthelyi Kórház telephelyén (8360 Keszthely, Ady E. u. 2. hrsz.:81) 24 hónap időtartamra.

A beszerzés mennyiségét, a megkötendő szerződés alapját a 24 hónapra vonatkozó teljes körű karbantartás, eseti hibajavítás, és az ajánlatkérő tulajdonában álló teljes orvosi gázellátó rendszer vonatkozó jogszabályok szerinti időszakos felülvizsgálata képezi.

Ajánlatkérő az eseti (egyéb) hiba, a súlyos hiba javítására, valamint a vonatkozó kiszállási díjra nettó 3.439.230.-Ft összeget különít el, melyet csak ezen tevékenységek ellátására fordít.

Ajánlatkérő az elkülönített összeg 30%-ra vállal megrendelési kötelezettséget.

Működési egységek és vételi helyek száma (jelenlegi állapot szerint):

- 8360 Keszthely, Ady E. u. 2.

Vételi helyek száma mindösszesen az ajánlatkérés időpontjában: 153 db

Részletek a műszaki leírásban.”

5. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.3) pontjában felsorolta a teljesítés helyszíneit az alábbiak szerint: 8360 Keszthely, Ady Endre utca 2. hrsz.: 81 telephely.

6. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában foglaltak alapján az ajánlatokat a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja szerint legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont szerint kívánta értékelni a 6. részt illetően az alábbi szempontok szerint:

Ár kritérium:

- 6.1. Karbantartás egységára negyedévi rendszerességgel nettó Ft/negyedév – súlyszám: 72
- 6.2. eseti javítás rezszi óradíja (nettó Ft/óra) – súlyszám: 5
- 6.3. súlyos hiba esetén a javítás rezszi óradíja (nettó Ft/óra) – súlyszám: 5
- 6.4. eseti és súlyos hiba esetén a javítás kiszállás díja (nettó Ft/alkalom) – súlyszám: 8

Minőségi kritérium:

- 6.5. teljesítésbe bevont szakember gázhálózat karbantartására és/vagy hibajavítására és /vagy felújítására vonatkozó szakmai tapasztalata (hónap) – súlyszám: 10

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.7) pontjában a szerződés időtartamát 24 hónapban jelölte meg azzal, hogy a szerződés egy alkalommal meghosszabbítható további 12 hónappal az intézményfenntartó hozzájárulásával egyoldalú jognyilatkozattal. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.13) pontjában rögzítette, hogy a tárgyi beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekt.

8. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.4) pontjában a műszaki, gazdasági alkalmassági követelmények között az alábbi meghatározást tette:

„Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

Alkalmatlan az Ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik a felhívás feladásának napjától visszafelé számított 3 évben (36 hónap) befejezett, de legfeljebb hat éven belül megkezdett legalább egy darab, egészségügyi intézmény részére nyújtott, orvosi gázellátó rendszerek teljeskörű karbantartására vonatkozó referenciával. (...)

M/1. Ajánlattevőnek a Kbt. 65. § (1) bekezdésének b) pontja és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdésének a) pontja alapján csatolnia kell az ajánlati felhívás feladásának időpontjától visszafelé számított három év legjelentősebb szolgáltatásainak ismertetését a Kr. 22. § (1) bekezdésének megfelelően. Ajánlatkérő a Kr. 21 § (3) bekezdésének a) pontja alapján az ajánlati felhívás feladásának napjától visszafelé számított három éven belül befejezett, de legfeljebb hat éven belül megkezdett szolgáltatásokat veszi figyelembe.

Az ajánlattevő, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet nyilatkozatának, vagy a szerződést kötő másik fél által adott igazolásnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a teljesítés ideje (kezdő és befejező időpontja év/hónap/nap pontossággal);
- a szerződést kötő másik fél megnevezése, székhelye;
- a szolgáltatás tárgya (amelyből az előírt alkalmassági minimumkövetelmény teljesülése egyértelműen megállapítható);
- továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. (...)

9. Az ajánlatkérő a felhívás VI.3) pontjának (További Információk) 2) és 16) alpontjában az alábbiakat rögzítette:

„2.) Ajánlattevő ajánlatában csatolja az ajánlati ártáblát kitöltve azon tételek vonatkozásában, melyre ajánlatot kíván adni cégszerűen aláírva. A kitöltött ártáblát az ajánlat részeként, .pdf és szerkeszthető (.xls) formában is szükséges benyújtani! Az ártáblázatban kötelező megadni a termék gyártóját, megnevezését, cikkszámát, valamint a műszaki paramétereit. Ezen adatok képezik a szakmai ajánlatot!

16.) Ajánlatkérő a helyszíni bejárást valamennyi rész vonatkozásában biztosítja a következők szerint:

Zalaegerszegi belső telephely: Időpont, helyszín: 1., 2., 3. részek vonatkozásában: 2025.03.17.

(hétfő) 10 óra 00 perckor, találkozó a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház 8900 Zalaegerszeg, Zárda utcai bejáratánál

Zalaegerszegi külső telephely: Időpont, helyszín: 1., 2., 3. részek vonatkozásában: 2025.03.17. (hétfő) 11 óra 00 perckor, találkozó a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház – külső telephely 8900 Zalaegerszeg, Dr. Jancsó Benedek. u. 1. főbejáratánál

Időpont, helyszín: 4., 5., 6. részek vonatkozásában: 2025.03.17. (hétfő) 12 óra 30 perckor, találkozó a Keszthelyi Kórház 8360 Keszthely, Ady E. utca felőli főbejáratnál.”

10. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként dokumentációt is készített, melynek II. fejezetében (ajánlatok értékelése) az alábbiakat rögzítette:

„A 3. és 6. részek esetében: Az ajánlati árnak a karbantartási díj vonatkozásában magában kell foglalnia az ajánlattevő karbantartással összefüggésben felmerülő valamennyi kiadását és költségét (munkadíjat, kiszállási költséget, üzemszerű működéshez szükséges egyéb járulékos költségeket), azonban nem foglalja magában a karbantartás során kicserélt anyag-és alkatrészek anyagköltségét. Részletezve lásd a nevezett részekhez kapcsolódó szerződéstervezet V. fejezetében.

Az ajánlatkérő felhívja az ajánlattevők figyelmét, hogy az Ajánlattevő ajánlatához köteles csatolni az ajánlati ár részletezését tartalmazó – jelen közbeszerzési dokumentumhoz külön csatolt – ártáblázatot (.xls formátumban, és pdf-ben is).”

11. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott árazatlan költségvetésben az egyes árelemek szerinti bontásban kérte a megajánlásokat feltüntetni annak további megbontása nélkül.

12. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként részletes műszaki leírást is mellékel, melynek releváns részei az alábbiak:

„Nyertes ajánlattevő feladata:

- karbantartási tevékenységek elvégzése évente 4 alkalommal, három havi gyakorisággal az ajánlatkérővel egyeztetett időpontban,
- a karbantartások során feltárt és üzemeltetés során felmerült javítási munkák elvégzése,
- az orvostechnikai eszközökről szóló 4/2009 (III.17.) EÜM rendelet szerinti orvosi gázellátó berendezések és a teljes rendszer időszakos felülvizsgálatának elvégzése,
- folyamatos (0-24 órás) műszaki ügyelet, diszpécser szolgálat biztosítása (munkanapokon, pihenőnapokon, munkaszüneti- és ünnepnapokon),
- a meghibásodás és karbantartás idejére biztosítania kell akár plusz berendezések bevonásával a folyamatos üzemvitelt.

Ajánlatkérő karbantartás alatt: a rendeltetésszerű használat fenntartása érdekében rendszeresen végzett, a rendeltetésszerű működést biztosító, megelőző tevékenységet érti, amelynek eredményeképpen biztosítható a folyamatos rendeltetésszerű használat fenntarthatósága a gyártói előírásnak megfelelően. A karbantartás tartalmazza a karbantartás során felhasznált anyagok, a kiszállási költségét és a rezi óradíjat. Továbbá az orvostechnikai eszközökről szóló 4/2009 (III.17.) EÜM rendelet szerint kötelező felülvizsgálatát az eszközök, berendezések mechanikai és villamosbiztonságtechnikai megfelelésségének vizsgálatát és azok költségét.

(...)

Műszaki feltételek karbantartás során:

- A karbantartási szerződés díja magában foglalja a kiszállás díját, a munkadíjat, továbbá a karbantartáshoz használt egyéb szükséges anyagokat (pl. géprongy, olajozó spray, tisztító spray, zsír stb.), valamint a karbantartásként cserélendő fogyóanyagokat (pl. légszűrő, steril szűrő betét, olajszűrő, olaj stb.) a megadott gépek, szűrők futóteljesítményének megfelelően. A karbantartást évente négyszer, azaz három havonta kötelező elvégezni. A karbantartási díj nem foglalja magában a karbantartás során kicserélt alkatrészek költségét, mely pl. az elektromos alkatrész, víz leválasztó meghibásodása okán merül fel. Ezen anyagokat külön anyagköltségként kell

elszámolnia, külön számlán, eseti hibajavításként.

(...)

Karbantartás során elvégzendő kiemelt feladatok (jogszabályban meghatározottakon kívül):

1. Tartalék palackos orvosi oxigén lefejtő központ és palackos altatógáz központ

- a kezelőszervek, műszerek és csatlakozók épségének, működőképességének ellenőrzése szemrevételezéssel és működési próbával. A tapasztalható hiányosságok megszüntetése, javítása
- szivárgás ellenőrzése szivárgás ellenőrző spray-vel, illetve szemrevételezéssel, szivárgások megszüntetése
- a lefűvató szelepek ellenőrzése működési próbával, hiba esetén cserélésük
- nyomáscsökkentők ellenőrzése működési próbával, nyomáscsökkentők karbantartása és javítása gyártói előírás szerint
- a gázhiány jelző és az automatikus átváltás (üzemelő palacksorról tartalékra) ellenőrzése működési próbával, a szükséges javítások és beállítások elvégzése
- a stabilizátor nyomáscsökkentőinek, biztonsági szelepeinek ellenőrzése, karbantartása gyártói előírás szerint, jelzőrendszer működési próbája, a szükséges javítások és beállítások elvégzése

2. Vákuum központ

- a vákuum szivattyúk általános műszaki állapotának ellenőrzése szemrevételezéssel és működési próbával, olajsint ellenőrzés, kezelőszervek, műszerek, csatlakozók, a baktérium szűrő állapotának, valamint a vákuum csapda szennyeződés mentességének ellenőrzése, olajpótlás, illetve olajcsere, szűrőcserék gyártói előírás szerint, a szükséges javítások és beállítások elvégzése
- a gázhiány jelző és az automatikus átváltás (vezérgépről tartalék gépre) ellenőrzése működési próbával, a szükséges javítások és beállítások elvégzése

3. Orvosi sűrített levegő ellátó rendszer

- a kompresszorok általános műszaki állapotának ellenőrzése szemrevételezéssel és működési próbával, kezelőszervek, műszerek, csatlakozók, a szűrőlánc és a nyomáscsökkentő egység állapotának ellenőrzése, szűrőcserék gyártói előírás szerint, a szükséges javítások és beállítások elvégzése
- a gázhiány jelző és az automatikus átváltás (vezérgépről tartalék gépre) ellenőrzése működési próbával, a szükséges javítások és beállítások elvégzése
- a hűtve szárító berendezés ellenőrzése működési próbával, szükség esetén beállítása, vagy javítása gyártói előírás szerint
- a kondenzvíz megfelelő elvezetésének ellenőrzése a kompresszorokból, légtartályból és hűtve szárítóból, valamint a szűrőkből. Vízvezetők működési próbája, tisztítása, szükség esetén javítása.

(...)"

13. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott szerződéstervezet II. fejezetén belül a vállalkozó feladatának ismertetése körében a műszaki leírás karbantartás alatt megjelenítetteket megismételve tüntette fel (részletesen a tárgyi határozat 10. pontja). Mindezek mellett az ajánlatkérő a szerződés VI. pontjában rögzítette a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket az alábbiak szerint:

„1. Vállalkozó a szerződés megerősítése érdekében, olyan okból történő késedelme, nem teljesítése, hibája, meghiusulása esetén, kötbér fizetését vállalja Megrendelő részére.

2. Felek megállapodnak abban, hogy Megrendelő jogosult az esedékessé vált, elismert kötbért a még ki nem egyenlített ellenértékből levonni. Megrendelő dönthet úgy is, hogy a kötbért Vállalkozó felé kiszámlázza. Amennyiben Megrendelőnek a kötbér mértékét meghaladó kára keletkezik, azt jogosult Vállalkozó felé tovább hárítani. Vállalkozó Megrendelő részére köteles megtéríteni az általa szerződésszegéssel vagy szerződésen kívül okozott és Megrendelő partnerei és ügyfelei által jogosultan Megrendelőre hárított kártérítést.”

Az ajánlatkérő hibás teljesítési kötbért, késedelmi kötbért és meghiúsulási kötbért helyezett kilátásba.

14. A helyszíni bejárás 2025. március 17. napján megtartásra került, melyről felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a kérelmező és az ajánlatkérő részvétele igazolódott.

15. A bontásról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a 2025. május 22. napjának 11 órájában meghatározott módosított ajánlattételi határnápig a 6. részt érintően kettő ajánlat került benyújtásra az alábbiak szerint:

A kérelmező:

- 6.1. Karbantartás egységára negyedévi rendszerességgel nettó Ft/negyedév: 245 000
- 6.2. eseti javítás rezsi óradíja (nettó Ft/óra): 13 500
- 6.3. súlyos hiba esetén a javítás rezsi óradíja (nettó Ft/óra): 16 500
- 6.4. eseti és súlyos hiba esetén a javítás kiszállási díja (nettó Ft/alkalom): 45 000
- 6.5. teljesítésbe bevont szakember gázhálózat karbantartására és vagy hibajavítására és/vagy felújítására vonatkozó szakmai tapasztata (hónap): 12

Az egyéb érdekelt:

- 6.1. Karbantartás egységára negyedévi rendszerességgel nettó Ft/negyedév: 165 000
- 6.2. eseti javítás rezsi óradíja (nettó Ft/óra): 11 500
- 6.3. súlyos hiba esetén a javítás rezsi óradíja (nettó Ft/óra): 15 800
- 6.4. eseti és súlyos hiba esetén a javítás kiszállási díja (nettó Ft/alkalom): 68 500
- 6.5. teljesítésbe bevont szakember gázhálózat karbantartására és vagy hibajavítására és/vagy felújítására vonatkozó szakmai tapasztata (hónap): 175

16. Az ajánlatkérő 2025. június 18. napján az ajánlati kötöttség további 60 nappal történő meghosszabbítására hívta fel az ajánlattevőket, majd a jogorvoslattal érintett rész tekintetében 2025. július 27. napján – annak 2025. július 9. napi kiegészítését követően – a Kbt. 71. § (1) bekezdése alkalmazásával 2025. július 18. napjának 12 órájában meghatározott teljesítési határidőig hiánypótlásra hívta fel mind a kérelmezőt, mind az egyéb érdekeltet. Az ajánlatkérő végül 2025. augusztus 12. napján küldte meg a 6. részt érintő eljárást lezáró döntését (összegezés), melynek tanúsága szerint a kérelmező és az egyéb érdekelt ajánlata érvényes lett, nyertes ajánlattevőként az egyéb érdekelt került megjelölésre.

17. A kérelmező 2025. augusztus 19. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, mivel álláspontja szerint az egyéb érdekelt által a 6.1. árszempontra tett egységár figyelembevételével a szerződés nem teljesíthető. E körben a kérelmező arra hivatkozott, hogy az egyéb érdekelt vélhetően nem számolt minden költséggel, ajánlata sem a felhasznált anyagköltséget, sem a kötelező FÜV díjat nem tartalmazza. Amennyiben pedig a FÜV díjat tartalmazza, úgy ez esetben, mivel az egyéb érdekelt nem rendelkezik FÜV jogosultsággal, alvállalkozó bevonása szükséges, ezért árazása még magasabb teljesítési költséget eredményezhet, ezért az egységár is magasabb a megjelölthöz képest. A kérelmező előadta, hogy az egyéb érdekelt a 6.1. árszempontra tett egységára mind a kérelmező (32% eltérés), mind az adott részben érkezett ajánlatok egységárának átlagához viszonyítva (20% eltérés) aránytalanul alacsonynak látszik, így az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltat, mivel az egyéb érdekeltet nem hívta fel árindokolásadásra. A kérelmező számos döntőbizottsági határozatot felsorolt (D.143/27/2020. számú, D.188/29/2022. számú, D.141/29/2022. számú, D.324/17/2024. számú határozatok), melyek álláspontja szerint a Kbt. 72. §-ával összefüggő ajánlatkérői kötelezettségére mutatnak rá és javasolt, hogy az ajánlatkérő hívja fel az egyéb érdekeltet árindokolásadásra, és amennyiben az árindokolás nem támasztaná alá az egyéb érdekelti megajánlást, úgy az egyéb érdekelt ajánlatát nyilvánítsa érvénytelennek a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

18. Az ajánlatkérő a 2025. augusztus 25. napján megadott válaszával a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította, mivel álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat. Érdemben előadta, hogy az eljárásban érkezett ajánlati árak meghaladják az adott rész vonatkozásában, a kérelmező, mint jelenlegi szolgáltató részéről jelenleg is nyújtott szolgáltatás negyedéves ellenérték mértékét (mely az adott eljárás becsült értékét képezi). Minderre tekintettel állította, hogy álláspontja szerint a legkedvezőbb ajánlatot benyújtott ajánlattevő ajánlati ára nem látszik aránytalanul alacsonynak. Utalt arra, hogy a műszaki leírás egyértelműen tartalmazta az ellátandó feladatok körét, az ajánlatkérő helyszíni bejárást is tartott, illetve az ajánlattevő felelősséggel tartozik tájékozódni az ellátandó feladatokról. Tekintve, hogy mind a kérelmező, mind az egyéb érdekelt ismert az egészségügyi gázellátó rendszerekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárásokban, mint szállító, és mint karbantartó, ezért az ajánlatkérő az egyéb érdekelti felkészültséget nem vonhatta kétségbe. Az ajánlatkérő emellett a szerződést biztosító mellékkötelezettségek körében rendezte azon szankciókat, melyek a nem megfelelő teljesítés során életbe lépnek.

Az ajánlatkérő a FÜV felülvizsgálattal kapcsolatosan idézte a műszaki leírásban foglaltakat, valamint a 4/2009. (III. 17.) EÜM rendelet 13. melléklet 19. pontját, és e tekintetben levezette, hogy a szerződés időtartamára figyelemmel a 8 alkalommal történő karbantartás során legfeljebb egyetlen esetben kell alvállalkozót igénybe venni, amennyiben a felülvizsgálat időpontjában sem rendelkezik jogosultsággal. Tehát amennyiben az ajánlattevő a FÜV díját minden alkalommal kalkulálná és az ajánlatkérő mindezt megfizetné, az a hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét (Kbt. 2. § (4) bekezdése) sértené.

Az ajánlatkérő kiemelte, hogy az ajánlati árak megalapozottságának vizsgálata körében annak érdekében, hogy képet kapjon az egészségügyi szektorban nyújtott gázszolgáltatók karbantartására, javítására vonatkozó beszerzésekről, áttekintett több egészségügyi intézmény által gázhálózat karbantartása és javítása tárgyban lefolytatott közbeszerzési eljárás összegezését (vizsgált eljárások EKR számai: EKR001995952022, EKR001262072021, EKR000814432024, EKR002309222023, EKR000051392024), melyre tekintettel megállapította, hogy a kérelmező ajánlati ára azonos műszaki tartalom mellett magasabb, mint az egyéb érdekelti megajánlás. Az ajánlatkérő a kérelmező által hivatkozott döntőbizottsági határozatokkal összefüggésben megjegyezte, hogy a D.143/27/2020. számú határozat nem vonatkoztatható a tárgyi eljárásra, mivel a vizsgált eljárásban hat ajánlat érkezett jelentős mértékű eltéréssel takarítási szolgáltatás tekintetében, nem egészségügyi intézmény gázhálózatának a karbantartására és javítására, mely szigorú jogszabályi előírások szerint kell történnjen. A D.188/29/2022. számú határozattal kapcsolatosan arra mutatott rá, hogy az ajánlatkérő jelen eljárásában a becsült érték meghatározását a jelenlegi szolgáltatói szerződés ellenértékének alapulvételével határozta meg, melyet figyelembe véve a beérkezett ajánlatok nem látszanak aránytalanul alacsonynak. Emellett szintén lényeges szempontként értékelte, hogy a jelen közbeszerzési eljárás adott része tekintetében két ajánlat érkezett, így az ajánlatok egymás viszonyítása az ár tekintetben érzékelhető jelentős eltérés végett (kérelmező ára a jelenlegi szolgáltatáshoz és az egyéb érdekelti árhoz képest is jelentősen túlzó) nem ad megfelelő támpontot az aránytalanul alacsony ár vizsgálata tekintetében. Az ajánlatkérő a D.141/29/2022. számú határozattal kapcsolatosan a korábbi döntéseknél hivatkozottakat ismételte meg – a döntés eltérő tényállás mellett született és jelen esetben csupán két ajánlat került benyújtásra –, a D.324/17/2024. számú határozattal kapcsolatosan pedig kiemelte, hogy az abban foglaltakkal egyetért, melyet ajánlatkérő is alkalmazott – vizsgálat alapját a szerződés tárgya és a jelenleg is nyújtott ellenszolgáltatás értéke képezte. Az ajánlatkérő nem vitatta az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának jogát és kötelezettségét.

Az ajánlatkérő végezetül az alábbi összefoglalást tett az előzetes vitarendezési kérelem elutasítása kapcsán:

„A tárgyi rész vonatkozásában az ajánlati ár vonatkozásában a negyedéves karbantartási díj ellenértékét nem egyedüli értékelési szempontként alkalmazta, hanem ezzel együtt értékelte az eseti javítás, súlyos hiba esetén a javítási rezsi óradíjat, valamint az ezek vonatkozásában a kiszállási

díjat. Az ajánlati ár mindezek figyelembe vételében nem látszik aránytalanul alacsonynak. Ajánlatkérő megítélése szerint a kiadott műszaki leírás a szolgáltatás valamennyi részletére kiterjedt, mindkét ajánlattevő alapos ismeretekkel rendelkezik az ebben a szektorban nyújtandó szolgáltatások tartalmáról – az ennek körében felmerült költségekről, a felhasználandó anyagokról –, ugyanakkor a közbeszerzések átláthatóságára is tekintettel ismert mind az Ajánlatkérői kör, mind az Ajánlattevői kör számára az egyes gazdasági szereplők részvétele, az ellenszolgáltatások mértékének egymás való viszonya – ugyanazon műszaki tartalom vonatkozásában –, erre tekintettel Ajánlatkérő számára Nyertes ajánlattevő ajánlati ára nem látszik aránytalanul alacsonynak, az lényegesen meghaladja az eljárás során meghatározott becsült érték mértékét, mely a kérelmező által a jelenleg is nyújtott szolgáltatás ellenértéke alapján került rögzítésre, melyre tekintettel álláspontja szerint nem keletkezett indokoláskérési kötelezettsége.

Amennyiben Nyertes ajánlattevő ajánlata érvénytelenné került volna nyilvánításra az eljárás során, úgy a rendelkezésre álló adatok alapján Ajánlatkérő részéről az eljárás a Kbt. 75. § (2) bekezdés h) pontjában foglaltakra tekintettel eredménytelenné nyilvánításának lett volna helye.

Ajánlatkérő az eljárás bírálati szakaszában is figyelembe vette a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglalt alapvető kötelezettségét. Ezen túlmenően Ajánlatkérő alapvető érdeke, hogy a legkedvezőbb feltételekkel kössön szerződést a feladatai ellátása során.

Abban a nem várt esetben, amennyiben Kérelmező a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz fordulna a tárgyi eljárásban az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának elmaradása okán, Ajánlatkérő megítélése szerint az eljárás indításakor hatályos jogszabályi háttér, valamint a csak jelen eljárásra vonatkoztatható egyedi sajátosságok, valamint az ajánlattevőknek az ajánlattétel, továbbá a bírálat során tanúsított magatartásuk, valamint az egészségügyi intézmények jelenlegi gazdasági helyzetének figyelembe vételével hozza meg a döntését.”

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozata

19. A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelem elutasítását követően 2025. szeptember 2. napján jogorvoslati kérelmét terjesztett elő, melynek körében a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésének és a Kbt. 72. § (1) bekezdésének megsértése mellett az ajánlatkérő kötelezését kérte árindokoláskérés kibocsátására az egyéb érdekelt tekintetében. A kérelmező tudomásszerzés időpontjaként az előzetes vitarendezési kérelem elutasításának napját (2025. augusztus 25.) jelölte meg.

20. A kérelmező a közbeszerzési dokumentumokban megjelölt műszaki rendelkezések hivatkozása mellett az előzetes vitarendezési kérelmében foglaltakat teljes egészében megismételte, a 6.1. árelem tekintetében aránytalanul alacsony árat feltételezett. Előadta, hogy mint jelenlegi karbantartó megfelelő helyismerettel és anyagismerettel rendelkezik, ezért álláspontja szerint az egyéb érdekelt vélhetően nem számolt minden felmerült költséggel, így a felhasznált anyagköltséggel és a kötelező felülvizsgálat (FÜV) díjával. Dokumentummal igazolta, hogy az egyéb érdekelt nem rendelkezik FÜV jogosultsággal, így amennyiben az ajánlati ára mégis tartalmazza a FÜV díját, úgy azt csak alvállalkozó bevonásával tudja elvégezni, melynek teljesítése magasabb árat eredményez, mint amivel az egyéb érdekelt számolt. Kiemelte, hogy az egyéb érdekelt által megajánlott egységár 32 %-kal alacsonyabb, mint az eljárásban ajánlatot tett kérelmező egységára, illetve 20%-kal alacsonyabb, mint az eljárásban benyújtott ajánlatokban rögzített egységárok nettó átlag értéke. Minderre tekintettel állította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdésének alkalmazását nem mellőzhette volna.

21. A kérelmező az előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válaszával összefüggésben kifejtette, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérői tévedés saját előírásainak helytelen értelmezéséből fakad. Kiemelte, hogy egy adott közbeszerzési eljárásban az ajánlati árat minden esetben az adott közbeszerzési eljárás körülményei és tartalma tükrében szükséges megítélni, így az ajánlattevők által benyújtott ajánlatokban szereplő ajánlati árak realitásának megítéléséhez az ajánlatkérő múltbéli szerződését vagy más ajánlatkérői szervek eljárásait nem lehet alapul venni,

különös tekintettel arra nem, mert más földrajzi régió, más teljesítési környezet, más volumen, más időtartam tekintetében kötött szerződések egymással nem kapcsolható össze. Emellett az ajánlattevőknek a közpénzek felelős elköltésének környezetében sincs olyan kötelezettsége, hogy adott típusú feladatra azonos (vagy hasonló) árazást kellene alkalmaznia. Minderre tekintettel találta tévesnek az ajánlatkérő azon érvelését, mely szerint más közbeszerzési eljárások ajánlati árának való összevetése alapozná meg az aránytalanul alacsony árral kapcsolatos indoklaskérés mellőzését. Az pedig, hogy az ajánlatkérő a jelenlegi eljárásban adott ajánlati ár realitásának megállapítására a korábbi szerződését hívta alapul, szintén téves hivatkozásnak találta, hiszen a Kbt.-ben a becsült érték meghatározásának lehetséges módszerei (és e körben is kizárólag a tárgyazonos korábbi szerződések) – főszabály szerint – nem keverendők össze az aránytalanul alacsony ár megítélésének lehetséges szempontjaival. Az ajánlatkérőnek minden esetben az aktuális piaci viszonyok tükrében szükséges megítélnie az adott eljárásban beérkezett ajánlatokban található árakat.

22. Meglátása szerint a jelenlegi szerződés és annak árazása a tárgyi eljárásban viszonyítási pontként határozottan nem jelölhető meg, ugyanis a korábbi és a jelen szerződés érdemi tartalma között eltérés áll fenn a karbantartáshoz használt anyagköltségek elszámolása kapcsán. A jelenleg fennálló szerződésben szereplő díjazás főként annak okán alacsonyabb, mert a karbantartáshoz használt anyagköltség a karbantartási díjon felül került megtérítésre, mellyel szemben a tárgyi eljárásban mindezzel a karbantartás díjában szükséges kalkulálni. A kérelmező hivatkozta a D.324/17/2024. számú döntőbizottsági határozatot, mely azt rögzíti, hogy egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Hivatkozta a D.196/18/2023. számú határozatot, melyben a Döntőbizottság rögzítette, hogy a becsült értéktől való eltérés vizsgálatával önmagában nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az adott ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz-e vagy sem (önmagában nem elegendő az aránytalanul alacsony ár megállapításához a becsült értékhez történő viszonyítás). Kiemelte, hogy az ajánlatkérőnek a bírálat során körültekintően kell eljárnia, és a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel kell a konkrét közbeszerzés szempontjából releváns szempontokat (pl. a konkrét esetben az ajánlatokban megjelenő piaci árakat is) az aránytalanul alacsony árra vonatkozó döntésénél alkalmaznia. Minderre tekintettel állította, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlati árak között tényszerűen létező különbséget bírálata során figyelembe kellett volna vennie, és erre tekintettel köteles lett volna az egyéb érdekeltektől árindokolást kérni a Kbt. 72. §-a alapján.

23. A kérelmező nem találta elfogadhatónak az ajánlatkérő azon érvelését sem, miszerint az eltérő beszerzési tárgyakra, illetve eltérő ajánlatkérői szervezetekre (nem egészségügyi intézmények) tekintettel nem vehetők figyelembe a kérelmező által előzetes vitarendezési kérelmében hivatkozott döntőbizottsági határozatok. Ugyanígy megalapozatlannak találta azon ajánlatkérői érvelést is, mely arra mutat, hogy mivel a műszaki leírása a szolgáltatás valamennyi részletére kiterjedt és mindkét ajánlattevő alapos ismeretekkel rendelkezik a szektorban nyújtandó szolgáltatások tartalmáról, ezért az ajánlatkérő nem gondolja, hogy bármely ajánlattevő ára aránytalanul alacsony lenne. Ezen érvelés alapján ugyanis csupán a frissen piacra lépő gazdasági szereplőktől számíthatnánk aránytalanul alacsony árazásra egy hiányos műszaki leírás esetén. Ezzel szemben a Kbt. 72. §-a szerinti aránytalanul alacsony ár vizsgálatának az a rendeltetése, hogy kiszűrje az adott közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő költség alatti áron történő szerződéshez jutását (pl. piacszerzési szándékkal). Rámutatott, hogy éppen a jelentős piaci szereplők engedhetik meg maguknak, hogy egy-egy szerződést költségeik alatt árazzanak, hiszen az ott keletkező veszteséget más ügyletek refinanszírozzák. Nem tartotta tehát elfogadhatónak, hogy az ajánlatkérő megalapozó adat ismerete nélkül kinyilatkoztatja, hogy mivel az egyéb érdekelt alapos ismeretekkel rendelkezik a piacról és emellé készült egy mindenre kiterjedő műszaki leírás, így egészen biztosan nem keletkezett ajánlatkérőnek árindoklaskérési kötelezettsége.

24. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő által kifejtett indokok alapján látható, hogy a tárgyi esetben az árindokolás mellőzésének valódi szakmai indoka nem volt, az ajánlatkérő

kérelemre adott válasza szerint a bírálat során benyújtott ajánlatok közötti eltérés mértékét és okát sem vizsgálta (azaz elmulasztotta). Ezzel szemben a kérelmező által vélelmezett tényhelyzet az, hogy az egyéb érdekelt ajánlati ár kellően és vonzóan alacsony az ajánlatkérő számára a szerződéskötéshez (hivatkozik ajánlatkérő ekörben a fedezetére és az egészségügyi intézmények jelenlegi gazdasági helyzetére is – amelyek szintén nem figyelembe vehető szempontok az árindoklaskérési kötelezettség elmulasztásának megítélése körében). Az ajánlatkérőnek így ebből adódóan nem áll szándékában nemhogy érvényteleníteni, de még árindoklaskéréssel sem „zaklatni” az ajánlattevőt.

25. A kérelmező határozott álláspontja szerint az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdésének figyelembevételére okán az ajánlati egységárakban megjelenő különbség okán köteles lett volna árindoklaskérés elrendelésére, melynek hiánya okán az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat. A kérelmező hivatkozta az előzetes vitarendezési kérelmében is megjelölt határozatokat (D.143/27/2020., D.188/29/2022, D.141/29/2022., D.324/17/2024.), melyekre tekintettel is kiemelte, hogy az árindoklaskérés jogszabályon alapuló kötelezettség minden olyan esetben, amikor egy ajánlattevő által megadott ellenszolgáltatás összege akár a becsült értékhez, akár az eljárás további ajánlattevői által tett megajánlások alapján számított átlagárhoz képest jelentős mértékben eltér. Mivel mindez a jelen esetben fennáll, így amennyiben egy ajánlattevő ára 20-32 %-os eltérést mutat a többi ajánlati árhoz képest, úgy ez az ár egyértelműen aránytalanul alacsony árnak minősül, így ez esetben az ajánlatkérőnek nincsen mérlegelési lehetősége, az árindoklaskérés elrendelése kötelező.

26. A kérelmező 2025. szeptember 23. napján az ajánlatkérői észrevétellel összefüggésben továbbra is fenntartotta azon álláspontját, miszerint az ajánlatkérő úgy vette alapul és vette figyelembe releváns viszonyítási pontként más ajánlatkérők eljárásait, és az abban nyilvánosságra hozott árakat, hogy nincsen információja arról, hogy azok az árak milyen műszaki és szerződéses beltartalommal bírnak. Ugyanígy úgy vette figyelembe saját korábbi szerződését releváns viszonyítási pontként, hogy annak tartalma (észrevételében kifejezetten elismerten) eltér a jelen közbeszerzési eljárás beltartalmától.

27. Érdemben kifejtette, hogy nem egyértelmű, hogy az ajánlatkérő a felsorolt eljárásokat milyen célból jelenítette meg és azokból milyen következtetést vont le – különös tekintettel arra, hogy a kérelmező a jelen eljárásban a karbantartása kapcsán hiányolja az árindoklaskérés elmaradását, és a felsorolt eljárások esetében nem ismert a szolgáltatás volumene, tartalma, időtartama (stb.), illetve a hivatkozott eljárások több esetben (szemben a jelen vitatott árelemmel) a gáz díját is tartalmazzák. Az pedig, hogy más ajánlatkérői szervezetek más eljárásai tekintetében aránytalanul alacsony vállalással összefüggésben nem volt jogvita, az ajánlatkérőt a jelen eljárásban nem hatalmazza fel arra, hogy az ajánlati árakat megfelelőnek ítélje és a teljesítést ezen ár mellett ne vonja kétségbe. Az ajánlati árak tekintetében a piaci körülmények alapján szükséges döntést hozni, tehát ehhez mérten szükséges megítélni, hogy egy ajánlati ár aránytalanul alacsonynak látszik-e és amennyiben igen, úgy erre vonatkozóan szükséges az indoklaskérést elrendelni. Minderre tekintettel tehát irreleváns körülmény, hogy az ajánlatkérő ismer több olyan eljárást is, ahol az aránytalanul alacsony ár kérdésében nem volt jogvita, illetve a teljesen eltérő tartalommal bíró ajánlati árakból a jelen közbeszerzési eljárásban a megajánlott karbantartási díj tekintetében semmilyen megalapozott következtetés nem vonható le. Emellett a más eljárásokból a gazdasági szereplők árképzési tendenciájáról sem lehet pontos képet kapni – az ajánlatkérő egy mindösszesen ajánlati ár alapján nem lehet birtokában a gazdasági szereplő árképzését illetően. Mindemellett nem fedi a valóságot, hogy az ajánlatkérő által bemutatott eljárásokban valamennyi esetben a kérelmezői ár a magasabb (három esetben pontosan fordítottan alakul).

28. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő szokatlan módon vizsgálta meg az ajánlati ár realitását, melyek a Kbt. 72. § szerinti árindoklaskérés eszközeit nem helyettesítik. Előadta, hogy

a pénzügyi beszámoló az általános gazdasági helyzetre, stabilitásra utalhat, de nem válaszolja meg azt a kérdést, hogy a konkrét ajánlati ár miért tartható. Egy gazdaságilag stabil, nyereséges vállalkozás is tehet irreális ajánlatot, amely a szerződés teljesítése során veszteséges vagy ellehetetlenülő helyzetet teremthet. A Kbt. 72. §-a célja éppen az, hogy a konkrét ajánlat realizálását ellenőrizze, nem pedig a vállalkozás múltbeli üzleti sikerességét. Kiemelte, hogy a referenciák az alkalmassági követelmények körében bírnak relevanciával. Ezek a múltbeli teljesítőképességet igazolják, ellenben nem nyújtanak magyarázatot arra vonatkozóan, hogy a jelen eljárásban miért vállalható a szerződés kirívóan alacsony áron. Álláspontja szerint így az ajánlatkérő összemossa az alkalmassági vizsgálatot az aránytalanul alacsony árra vonatkozó indoklaskéréssel, habár a két intézmény célja és funkciója teljesen eltérő. Emellett az, hogy egy gazdasági társasának eddig nem volt szerződésszegése, az csak a múltbeli magatartásra vonatkozó adat, és nem bizonyítja a most adott ár fenntarthatóságát. A közbeszerzési gyakorlatban számtalan példa van arra, hogy egy addig kifogástalan gazdasági szereplő irreálisan alacsony árajánlatot tett, amely teljesíthetetlennek bizonyult. Az aránytalanul alacsony árra vonatkozó vizsgálat lényege éppen az előre történő megelőzés, nem pedig a múltbeli hibátlanságra épített feltételezés. A mellékkötelezettségek jogkövetkezményeket rögzítenek szerződésszegés esetére, így nem pótolják az ajánlat realizálásának előzetes vizsgálatát. A Kbt. logikája az, hogy a közpénzek felhasználásának biztonságát ex ante kell garantálni. Nem megengedhető, hogy az ajánlatkérő arra építsen, hogy amennyiben a nyertes nem tud teljesíteni irreális árával, majd kötbért fizet. Ez a megoldás a közpénzek védelmével ellentétes. Végezetül azon érvelés, miszerint nem ismert korábbi teljesítési probléma, szintén a múltbeli működésre vonatkozik, és figyelmen kívül hagyja a konkrét ár realizálását. Az aránytalanul alacsony árindoklaskérés szükségessége nem attól függ, hogy volt-e korábban probléma az adott gazdasági szereplővel, hanem attól, hogy az adott ár objektíven alkalmas-e a szerződés teljesítésére. A joggyakorlat teljesen egységes tekintetben, hogy amennyiben az ár kirívóan alacsony, az indoklaskérés elmaradása önmagában jogsértő, függetlenül a nyertes múltbeli reputációjától.

29. Végezetül pedig azon ajánlatkérői érveléssel szemben, mely az indoklaskérés elrendelésére vonatkozó többlet bírálati időre vonatkozott, kiemelte, hogy az ajánlatok bírálati idejének meghosszabbodására az árindoklaskérés elrendelése esetében, mindazon túl, hogy nem megalapozott, közbeszerzési-jogi szempontból sem értelmezhető. Meglátása szerint ezzel az ajánlatkérő azt erősíti, hogy a törvényben előírt kötelező eljárási cselekményét szándékosan mellőzte attól félve, hogy az indoklás megismerhetővé válik és az a jogorvoslat alapját képezi. Kiemelte, hogy a jogorvoslattól való félelem nem mentesít a kötelezettség alól. A Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indoklaskérés nem mérlegelési lehetőség az ajánlatkérőnek nincs jogszerű lehetősége az eljárás kötelező lépését elhagyja azért, mert a törvény által biztosított jogorvoslati lehetőség (iratbetekintés, előzetes vitarendezés, jogorvoslati kérelem) aktivizálódhatna. A jogorvoslattól való félelem nem legitim indok a Kbt.-ben előírt kötelezettség megszegésére. Ellenkezőleg, a közbeszerzési rendszer egyik alapelve a transzparencia és a jogorvoslatihoz való jog biztosítása. Hangsúlyozta, hogy az indoklás bekérése és megismerhetősége törvényes következmény. Az aránytalanul alacsony árindoklás lényege éppen az, hogy az érintett ajánlattevőnek részletes, szakmai és pénzügyi magyarázatot kell adnia arra, miként képes teljesíteni irreálisan alacsony áron. Ennek az indokolásnak az iratbetekintés során való megismerhetősége nem jogellenes mellékhatás, hanem a jogorvoslati hatékony gyakorlásának törvény által biztosított feltétele. Az ajánlatkérő tehát valójában beismeri, tudatosan zárta el a jogorvoslati utját, amikor mellőzte az aránytalanul alacsony árindoklás kapcsán az indoklás bekérését. Ellenben a Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapelvek között szerepel a verseny tisztasága, az esélyegyenlőség és az átláthatóság. Az ajánlatkérő érve értelmében a jogorvoslat megnehezítésének szándékával hagyta el a kötelező eljárási cselekményt, ami súlyosan sérti az átláthatóság és a jogorvoslatihoz való hozzáférés elvét. A közbeszerzési jog egyik alapvető lényege, hogy a piaci szereplők bizhassanak a jogorvoslati érdemi igénybevételének lehetőségében. Az ajánlatkérő gondolatmenete ezzel teljesen ellentétes. Mindaz pedig teljesen hipotetikus feltevés, hogy a kérelmező minden bizonnyal élt is volna a jogorvoslati lehetőséggel. Kiemelte, hogy egy eljárási kötelezettség nem hagyható el azon

a spekuláción alapulva, hogy egy érintett ajánlattevő élni fog a jogorvoslattal. Az ajánlatkérő nem mérlegelheti, hogy „megéri-e” betartani a törvényt annak fényében, hogy esetleg egy másik ajánlattevő ezt kihasználja. Ez a logika azt jelentené, hogy a jogorvoslathoz való jog gyakorlásának lehetőségét az ajánlatkérő saját mérlegelésével korlátozhatja, ami jogállami szempontból elfogadhatatlan. Így tehát az ajánlatkérő azon érve, miszerint azért nem kért aránytalanul alacsony ár kapcsán indoklást, mert ez jogorvoslati folyamatokat indíthatott volna el, önmagában jogsértő indok. Ez azt jelenti, hogy az ajánlatkérő tudatosan szegte meg a Kbt. 72. §-ában előírt kötelezettségét, hogy elkerülje a törvény által amúgy is biztosított jogorvoslati lehetőségek aktivizálódását. Ezzel nemcsak a konkrét szabályt sértette meg (indokoláskérés elmulasztása), hanem az egész közbeszerzési rendszer alapelveit (átláthatóság, verseny tisztasága, esélyegyenlőség, jogorvoslat biztosítása).

Az ajánlatkérő nyilatkozata

30. Az ajánlatkérő a 2025. szeptember 19. napján kelt észrevételében az előzetes vitarendezési kérelmében foglaltak változatlan fenntartásával az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítására tett indítványt. Álláspontja alapján az ajánlatok bírálata során a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el, amikor az egyéb érdekelt ajánlatát nem minősítette aránytalanul alacsonynak és a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérés nélkül állapította meg az ajánlat érvényességét.

31. Az ajánlatkérő részletes kifejtést tett arra vonatkozóan, hogy számára miért nem látszik aránytalanul alacsonynak az egyéb érdekelt ajánlati ára. Elsőként levezette, hogy a Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a jelenlegi szabályozás szerint a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati árral valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni (D.740/20/2016). Hivatkozott arra, hogy a 2025. március 1. napjától hatályos Kbt. 72. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő indokoláskérése abban az esetben áll fenn, amikor az ajánlattevő ajánlata az adott közbeszerzés tárgya szerint nyújtandó szolgáltatáshoz képest aránytalanul alacsonynak látszik. Mindezek alapján kiemelte, hogy az irányadó jogszabályok és joggyakorlat alapján az ajánlatkérőt akkor terheli indokoláskérési kötelezettség, amennyiben az ajánlat megbízhatósága kétséges. Kiemelte, hogy az ajánlatkérő az ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegének megítélésére az összes, ezen szolgáltatás megrendelés tekintetében releváns tényezőt figyelembe veheti. Mindezeket szem előtt tartva állította, hogy a kérelmező által bemutatott, a beérkezett két ajánlatban megadott negyedéves karbantartási ár vonatkozásában történt százalékos kimutatás nem indokolja az egyéb érdekelt aránytalanul alacsonynak voltát.

32. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy az ajánlati árak megalapozottságának vizsgálata körében – különösen arra tekintettel, hogy az ajánlatkérő pontos képet kapjon az egészségügyi szektorban nyújtott gázhálózatok karbantartására, javítására vonatkozó beszerzésekről – néhány nagyobb egészségügyi intézmény azonos tárgyú beszerzésének összegezését áttekintette (vizsgált eljárások EKR számai: EKR000051392024; EKR000123622024; EKR002376062023; EKR002199922023; EKR000577652023; EKR001293272022; EKR001658312021; EKR001647202022). Az ajánlatkérő táblázatos formátumban kimutatta az adott eljárások releváns részeiben tett legkedvezőbb és második legkedvezőbb ajánlat közötti összegszerű és százalékos eltérést (érintett ajánlattevő a kérelmező és az egyéb érdekelt volt) és rögzítette, hogy az EKR-ben elérhető adatok alapján az eljárásokban az aránytalanul alacsony vállalásra vonatkozóan előzetes vitarendezésre, jogorvoslatra nem került sor. Előadta, hogy az ajánlatkérő mindezek okán is jutott arra a következtetésre, hogy jelen eljárása tekintetében az ajánlati árak közötti különbség nem az

aránytalanul alacsony megajánlásból adódnak, hanem feltehetően az ajánlattevők árképzése közötti különbség okozza az eltérést. Mindez pedig abból vonta be, hogy a bemutatott eljárásokban az egyes tételekre adott ajánlati árak között az eltérés nem csak negatív, hanem pozitív irányú eltérést is mutatott arányaiban változó százalékos mértékben, így ezen eltérések is igazolják a reális árképzést az adott ajánlati elemek vonatkozásában.

33. Az ajánlatkérő meglátása szerint ellentmond a Kbt. 28. § (2) bekezdés g) pontjában foglalt lehetőség figyelembevételével azon kérelmezői érvelés, miszerint az ajánlatkérő az ajánlatokban szereplő ajánlati árak realitásának megítéléséhez nem veheti alapul sem az ajánlatkérő múltbéli szerződését, sem más ajánlatkérői szervezet eljárásait. E körben kiemelte, hogy az alapul vett eljárások tekintetében az ajánlatkérő éppen a kérelmező és az egyéb érdekelt árképzési tendenciáit vizsgálta és ebből vont le következtetést a beérkezett ajánlati árak egymáshoz való viszonyáról. Megállapítható volt, hogy a kérelmező ajánlati ára a vizsgált eljárásokban meghaladta az egyéb érdekelt ajánlati árát, melyből az ajánlatkérő arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező adott területen nyújtott szolgáltatási ára jelentősen magasabb, mint az egyéb érdekelté.

34. A kérelmező azon előadását, miszerint a korábbi szerződés és a jelen eljárás tekintetében kötendő szerződések között, azok tartalmát tekintve eltérés áll fenn, osztotta és kiemelte, hogy a becsült érték számolása során a külön tartalmi elemek – a feladat gyakoriságnak megfelelően – figyelembevételre is kerültek. A tekintetben pedig, hogy a kérelmező helytelenítette az ajánlatkérő azon álláspontját, miszerint a műszaki leírás megfelelősége és a kérelmező és egyéb érdekelt alapos ismerete a szektorban nyújtott szolgáltatás tartalmáról sem mutatott a megajánlás aránytalanul alacsony volta irányába, kifejtette, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának viszonyítási szempontjai az elmúlt évek során többször változtak. Ezen tendenciát mutatja, hogy nincs egységes, valamennyi beszerzési tárgyra egységesen vonatkoztatható, az adott eljárás valamennyi részletére kiterjedő módszer, számítási mód, mely alapján teljes biztonsággal megítélhető annak kérdése, hogy az adott ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz-e vagy sem. A tekintetben egyetértett a kérelmezővel, hogy az ajánlatkérő kötelessége az ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának vizsgálata, illetve ezzel kapcsolatosan indokoláskérés kibocsátása abban az esetben, amennyiben az a nyújtandó szolgáltatáshoz képest az ár aránytalanul alacsonynak látszik. Jelen esetben azonban tényszerű, hogy az ajánlatkérő a bírálat során, valamint az előzetes vitarendezési kérelem nyomására nem kért indokolást olyan ár tekintetében, melyet nem minősített aránytalanul alacsonynak.

35. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a bírálati cselekmények keretében az egyéb érdekelt teljesítőképességét körültekintően megvizsgálta a közzétett beszámolók és mérlegek alapján. E körben megállapította, hogy az egyéb érdekelt nettó árbevétele 2024. évben +7,60 %-kal nőtt a 2023. évben elérhető képest. Átlagos statisztikai állományi létszáma 4 fővel (15,38%-kal) nőtt 2024. évre a korábbi két évre tekintettel. Az egyéb érdekelt adózott eredménye 2023. évtől pozitív, azaz a vállalat nyereséges. Árbevétel arányos eredménye 2024. évben 6,77% volt. Mindezek mellett az ajánlatkérő piaci elemzést is végzett, a fentiekben rögzítettek szerint, melynek során arra a megállapításra jutott, hogy az egyéb érdekelt képes a szerződés teljesítésére, illetve a megajánlott ajánlati áron a szerződés teljesíthető. Ugyanígy figyelemmel volt arra is, hogy alkalmassági feltételként referenciaigazolást benyújtását írta elő, melynek vizsgálata alapján is megállapítható volt az egyéb érdekelt teljesítőképessége. Továbbá megvizsgálva az EKR-ben elérhető szerződésszegések nyilvántartását, az is megállapítható volt, hogy abban az egyéb érdekelt nem szerepel, így az ajánlatkérő arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált eljárások során kötött szerződéseket az egyéb érdekelt megfelelően teljesítette, szerződést nem szeptett. Ezzel összefüggésben hivatkozta a szerződés tervezet VI. pontját, melyben az ajánlatkérő rögzített a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket, mely az ajánlatkérő fontos érdekét biztosítja a szerződésszerű teljesítésre.

36. Kiemelte, hogy a közbeszerzési eljárásban az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatosan nem csak az árak piaci hatásait szükséges az ajánlatkérőnek vizsgálni, hanem azt, hogy az adott szerződés adott áron teljesíthető-e. Ezzel kapcsolatosan ajánlatkérőnek azonban nincs tudomása olyan közbeszerzési eljárásról, ahol a kérelmező vagy az egyéb érdekelt a már említett és vizsgált eljárásokban szerződésszegést követett volna el, azáltal, hogy nem tudta megajánlását teljesíteni.

37. Az ajánlatkérő végezetül rámutatott, hogy a közbeszerzési jog a versenyjoggal szemben nem az aránytalanul alacsony ár piaci hatásaira kíván reagálni, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a kért ellenszolgáltatás vagy a vállalt költség gazdaságilag észszerű tényeken alapul-e, azaz az adott szerződés a kért ellenszolgáltatás ellenében, vagy a megjelölt költség mellett teljesíthető-e. A közbeszerzési jog célja a gondos és hatékony közpénzfelhasználás elősegítése, ami abból a közérdekből ered, hogy a közbeszerzés megvalósulását az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vagy költség ne veszélyeztesse, valamint a szerződés teljesítése a lehető legoptimálisabb ár-érték arány mellett történjen meg. Az ajánlatkérő hivatkozta a Közbeszerzési Értesítő Plusz 2025. VII. évfolyam 9. számának „Az aránytalanul alacsony ár a közbeszerzési eljárásokban. Az ajánlattevői árképzési szabadság jogi és filozófiai határai a szélsőséges versenyhelyzetek árnyékában” című cikkében megjelenteket, majd kiemelte, hogy kizárólag arra tekintettel aránytalanul alacsonynak minősíteni egy ajánlati árat egy olyan eljárási részben, melyben csak két ajánlat érkezett, mert a második ajánlat jelentősen meghaladja (túlárzott) az első helyezettet, álláspontja szerint ellene megy az alapelvekben foglaltaknak. Hivatkozta a Kbt. 2. § (3) bekezdését és előadta, hogy a joggal való visszaélés tilos, kérelmező mégis valamennyi jogi lehetőséget kihasználva az eljárásban jelenlegi szolgáltatóként kívánja megakadályozni a szerződéskötést kedvezőbb áron. Álláspontja szerint a magánérdek nem helyezhető előbbre a közérdeknél, a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével. Megjegyzete, hogy amennyiben az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezése alapján – bár saját megítélése ellenére – indokolást kér az egyéb érdekelttől, úgy a kérelmező minden bizonnyal élt volna az iratbetekintés lehetőségével, melyet követően indított volna előzetes vitarendezést, mellyel valamennyi lehetőségét bevetette volna annak érdekében, hogy az egyéb érdekelt ajánlatát az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítsa. Kiemelte, hogy a bíróság során meggyőződött arról, hogy az egyéb érdekelt teljesíteni képes gazdasági szereplő, a műszaki leírásban és a szerződés tervezetben foglalt elvárások a megajánlott áron teljesíthetők, erre tekintettel hirdette ki a legkedvezőbb ajánlatot adó ajánlattevőként az egyéb érdekeltet. Álláspontja szerint így eljárása minderre tekintettel jogszerű volt.

Az egyéb érdekelt nyilatkozata

38. Az egyéb érdekelt a 2025. szeptember 22. napján tett észrevételében az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte. Érdemben előadta, hogy a kérelmező és az egyéb érdekelt számtalan közbeszerzési eljárásban ellenérdekelt ajánlattevőként jelent és jelenik meg. Kiemelte, hogy a kérelmező a D.229/2020. és D.269/2020. számú jogorvoslati eljárásban más ajánlatkérői szervezet által, ugyanakkor azonos műszaki tartalmú karbantartási tevékenységre tett egyéb érdekelti ajánlatot támadta, mely eljárások körében az egyéb érdekelt tételesen igazolta, hogy megfelelően alátámasztott ajánlatot nyújtott be, melyet a tárgyi eljárásban is vállal megtenni. Kiemelte, hogy az egyéb érdekelt több éve sikeresen vesz részt közbeszerzési eljárásokban, olyan ajánlatkérői szervezetek vonatkozásában is, ahol a kérelmező az aktuális szolgáltató. Ebből eredően érhetőnek találta a kérelmezői szándékot, mivel jelen eljárás esetében is folyamatos szolgáltatást nyújt az új szerződés megkötésének időpontjáig. Egy másik gazdasági szereplő jelenléte üzleti kockázatot jelent számára.

39. Kiemelte, hogy – a kérelmező megjegyzései ellenére is – elegendő ajánlattételi tapasztalattal rendelkezik, hogy megfelelő ajánlatot tudjon beadni, továbbá elemezze minden esetben a kérelmező

korábbi szerződéseit az EKR Publikus szerződéstárban. Minden esetben így jelen eljárásban is figyelembe vette a kérelmező aktuális szerződéses árait. Jelen eljárásban pedig éppen maga az ajánlatkérő hívta fel a figyelmet arra, hogy a kérelmező eddig ugyanazon a szerződéses áron nyújtott szolgáltatást, mint amire az egyéb érdekelt ajánlatot adott, és álláspontja szerint a kérelmező 80%-os áremelése olyan üzleti döntés, amelyről előre sem az ajánlatkérő, sem az egyéb érdekelt nem tudhatott, ugyanakkor tökéletesen rávilágít arra, hogy az egyéb érdekelt által beadott ajánlat figyelembe veszi a valós műszaki tartalmat. Hangsúlyozta, hogy ajánlati ára a becsült értékhez, illetve a piaci árakhoz képest is megfelelő, és annak tény, hogy ajánlati ára kizárólag a kérelmező ajánlatához képest mutat eltérést, mely inkább a kérelmezői túlárzásának köszönhető.

40. A jelen eljárás tekintetében kiemelte, hogy az ajánlattétel során többfajta tevékenységre kellett ajánlatot tenni, így karbantartásra, eseti javításra, súlyos hiba esetén a javítási óradíjra, eseti és súlyos hiba esetén a javítás kiszállás díjra. A kérelmező a több ajánlati elemből mégis kizárólag azt a tételt választotta, amelyben az egyéb érdekelt ajánlati ára alacsonyabb a kérelmezőhöz képest, holott van olyan tétel, ahol éppen a kérelmezőnek alacsonyabb az ajánlati ára.

41. Megjegyzete, hogy a kérelmezői hivatkozás szerint kizárólag a kérelmező rendelkezik a megfelelő ajánlattételhez szükséges információkkal, azonban nem részletezi, hogy melyek azok a tételek, amelyek nem kerültek nevesítésre az ajánlattételi dokumentációkban, ahogy azt sem, hogy a saját ajánlatában melyek azok a tényezők, melyeket az ajánlattételi dokumentációhoz képest pluszban figyelembe vett. Azon kérelmezői állítás pedig, miszerint jelenlegi karbantartóként megfelelő helyismerettel és anyagismerettel rendelkezik a jelen beszerzés tárgya kapcsán, felveti az esélyegyenlőség alapvető sérelmét, továbbá a kérelmező megfogalmazása a jóhiszeműség és a tisztesség követelmény megsértésére utal. Álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem alaptalan, nincs kellően indokolva, nem tartalmaz olyan elemeket, ami miatt az egyéb érdekelt ajánlati ára aránytalanul alacsonynak látszana.

A Döntőbizottság döntése és indokai

42. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárást 2025. március 3. napján indította meg, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók.

43. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem keretei között abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen tekintett-e el az egyéb érdekelt vonatkozásában a 6.1. értékelési részszerzőpontra tett megajánlás esetében a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskéréstől.

44. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (1)-(4) és (7) bekezdése szerint:

- (1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.
- (2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára és arányos módon kell eljárnia a közbeszerzési eljárás során.
- (3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.
- (4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.
- (7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett

kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint:

(1) Ha az ajánlattevő ajánlata az adott közbeszerzés tárgyát képező építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest aránytalanul alacsonynak látszik, az ajánlatkérő köteles az ár vagy költségek tartalmát megalapozó adatokat és indokolást írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni.

45. Az ajánlatkérőt a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdések alapján többirányú kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata és értékelése tekintetében. Az ajánlatok érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről. Az ajánlatkérőt terhelő ellenőrzési kötelezettség nem általános jellegű.

46. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, amennyiben az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében, azaz amennyiben az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

47. Az ajánlatkérő jogosult és egyben köteles eljárni az aránytalanul alacsony ár, költségelemek, valamint teljesíthetetlennek ítélt ajánlati elemek észlelésekor. Az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége mindig egy viszonyítási ponthoz képest értelmezhető. Az ajánlatkérőnek a Kbt. szabálya alapján a megköthető szerződés tárgyát, tágabb értelemben tartalmát kell összevetnie az ajánlatban szereplő értékelésre kerülő ajánlati ár vagy költséggel, egyéb ajánlati elemmel. Az ajánlatkérőnek ezen összevetés során viszonyítási szempontként többek között módjában áll a korábbi eljárások tapasztalatait értékelni, ugyanígy támaszkodhat a piackutatás eredményére, hagyatkozhat a becsült értékre, mint orientációs pontra, és kalkulálhat az adott piacon általában kért, vagy az aktuálisan kínált ellenszolgáltatás értékével. Az ajánlatkérőnek ezen összevetés nyomán elvégzett mérlegelés keretében kell döntenie a tekintetben, hogy szükséges-e indokolást kérni az ajánlattevőktől. Az ajánlatkérőnek elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy az adott szerződés tárgyra

figyelemmel az ajánlattevők által kért ellenszolgáltatás, költségelem vagy vállalás a szerződés teljesíthetősége tekintetében kétségbe vonható-e. Hangsúlyos ugyanakkor, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata minden eljárásban egyedi elbírálás alapján, az eljárás sajátosságaira figyelemmel történik.

48. A jelen jogorvoslati eljárásban a felek közti vita tárgyát az egyéb érdekelt által a 6.1. ár értékelési szempontra tett megajánlás tekintetében elmaradt Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérés képezte. A kérelmező határozott álláspontja szerint az ajánlatkérő köteles lett volna indokoláskérést kibocsátani a vitatott árelemmel kapcsolatosan, mivel kérdéses a szerződés szerinti feladatok egyéb érdekelt által megajánlott áron való teljesíthetősége. A kérelmező az egyéb érdekelt ajánlati árának alacsony voltát egyrészt a saját egységár megajánlásához, másrészt az érintett rész tekintetében beérkezett ajánlati egységárak átlagához mérten állította. E körben a kérelmező 32%, illetve 20%-os eltérésre hivatkozott és feltételezte, hogy az egyéb érdekelt feltehetően nem számolt a karbantartás során felhasznált anyagköltséggel, illetve a 4/2009. (III. 17.) EÜM rendelet szerint végzendő felülvizsgálat díjával. Az ajánlatkérő ezzel szemben az indokoláskérés elmaradásának jogszerűségét állította, melynek körében több szempontot is bemutatott (a becsült érték megjelölése mellett más ajánlatkérői szervek eljárásnak értékelése, egyéb érdekelti teljesíthetőség egyedi vizsgálatának módszere) annak alátámasztásaként, hogy az egyéb érdekelti megajánlás miatt nem látszik aránytalanul alacsonynak. A vizsgálati szempontok körül ugyanakkor kizárta az ajánlatok átlagárát arra tekintettel, hogy a tárgyi ajánlati részben két ajánlat érkezett.

49. A Döntőbizottság előrebocsátja, hogy a jogorvoslati kérelemben foglaltakra tekintettel nem azt kellett vizsgálnia, hogy az egyéb érdekelt által a 6.1. árelemre tett megajánlás alatt a szerződés teljesíthető-e, hanem abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy ezen megajánlás tekintetében az ajánlatkérő indokoláskérés nélkül, mérlegelési jogkörében eljárva megalapozott döntést tudott-e hozni a szerződés teljesíthetőségével összefüggésben. Tekintettel arra, hogy a kérelmező csupán egyetlen árelem tekintetében emelt kifogást, ezért a Döntőbizottság ezen árelem tekintetében tett részletes vizsgálatot, melynek körében különösen figyelemmel volt a dokumentációban és a műszaki leírásban foglalt feladatlírásban foglaltakra, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítése, és az ajánlatok bírálatával kapcsolatos dokumentumok összességére.

50. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárást érintő közbeszerzési rész tekintetében az orvosi gázellátó rendszer teljeskörű karbantartását, eseti hibajavítását, illetve a tulajdonában álló orvosi gázellátó rendszer időszakos felülvizsgálatára kívánt szerződést kötni 24 hónapos időtartamban. Az ajánlatkérő az elvégzendő feladatokhoz mérten alakította ki az ár értékelési szempontrendszerét (négy szempontra megbontva), melynek kertében a 6.1. árszempont alatt a negyedévente elvégzendő karbantartás kapcsán kérte az ajánlati ár megadását, melyet 72 súlyszámmal kívánt az értékelés során figyelembe venni. Az ajánlatkérő a dokumentációban kiemelte, hogy a karbantartással kapcsolatos valamennyi kiadást és költséget (úgy mint munkadíj, kiszállási költség, üzemszerű működéshez szükséges egyéb járulékos költségek) a karbantartás díjába szükséges kalkulálni, azonban a karbantartás során kicserélt anyagok- és alkatrészek anyagköltsége nem ezen megajánlásban kalkulálendő. A műszaki leírásban az ajánlatkérő kiemelte, hogy a karbantartás során a feltárt és üzemeltetés során felmerült javítási munkákat kell elvégezni a 4/2009. (III. 17.) EÜM rendelet szerinti kötelező időszakos felülvizsgálattal, mely utóbbi tekintetében is számolni szükséges a felülvizsgálat során felhasznált eszközök, berendezések mechanikai és villamosbiztonságtechnikai megfelelőség vizsgálatának költségével. Az ajánlatkérő a műszaki leírásban emellett tételes felsorolást tett a tekintetben, hogy a karbantartási szerződés díja a kiszállási díjon és munkadíjon felül (különösen) mely a karbantartáshoz használt egyéb szükséges anyagok és cserélendő fogyóanyagok költségét tartalmazza, ellenben meghatározta, hogy a karbantartási díj nem foglalja magába a karbantartás során kicserélt alkatrészek költségét, mely anyagok költsége külön számolandó el az eseti hibajavítás körében. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a karbantartási feladatok

tekintetében anyag- és egyéb költségelemmel is szükséges volt kalkulálni az ajánlati ár meghatározása során.

51. A vizsgálat alapját képező 6.1. árszempontra tekintetében látható volt, hogy a kérelmező és az egyéb érdekelt egymástól igen eltérő mértékű megajánlást tett: addig, amíg a kérelmező megajánlása 245.000.-Ft volt, az egyéb érdekelt – azonos műszaki tartalom mellett – 165.000.-Ft-os ajánlatot adott. A Döntőbizottság e tekintetben visszautal a tárgyi határozat 47. pontjában foglaltakra, miszerint az ajánlatkérőnek a megkötendő szerződés tárgyát – valamennyi jellemzője tekintetében – össze kell vetnie az értékelés alá kerülő ajánlati árral és ezen vizsgálat alapján eltérő viszonyítási szempontokat köteles figyelembe venni. Jelen esetben ugyanakkor az, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-a szempontjából figyelembe vehető mely szempontokat jelölte ki az ár vizsgálata során, a bírálattal kapcsolatos dokumentumokból nem derült ki. A jogorvoslati eljárásban tett ajánlatkérői nyilatkozatból csupán az volt tudható, hogy a vitatott árelemre tett ajánlati átlagára nem volt figyelemmel, ugyanis álláspontja szerint két ajánlat alapján az átlagár számítása félrevezető, a becsült értékhez viszonyítottan pedig az egyéb érdekelti megajánlás teljesíthetőségét megfelelőnek találta.

52. A Döntőbizottság az ajánlatkérői vizsgálat alapját képező egyes szempontokat megvizsgálva megállapította, hogy az ajánlatkérő – a becsült értéken túl – olyan viszonyítási pontokat vett figyelembe vizsgálata során, melyek sem önmagukban, sem együttesen nem alkalmasak az aránytalanul alacsony ár gyanújának eloszlatására. A Döntőbizottság e tekintetben rögzíti, hogy az ajánlati ár kapcsán a piaci körülmények alapján szükséges döntést hozni az ár aránytalanul alacsony látszatáról és erre tekintettel dönteni az indokoláskérés elrendeléséről. A megajánlott ár gazdasági megalapozottságát tartalmában és nem formai szempontból kell megvizsgálni. Az ajánlatkérő mindezzel szemben, sajátos vizsgálati módszerével maga keresett arra választ, hogy az egyéb érdekelt árképzése reálisnak tekinthető-e, indokolást e tekintetben nem az egyéb érdekelttől várt. Ezen szempontok közül az ajánlatkérő más ajánlatkérői szervezetek eljárásra történő hivatkozása téves, ugyanis mindazon túl, hogy a műszaki tartalom azonossága nem volt kimutatható – így az összevetés okszerűsége hiányzott –, a tárgyi eljárását érintően az egyéb érdekelt árképzéséről az ajánlatkérő nem kaphatott választ. Annak ténye pedig, hogy ezen eljárások tekintetében a felek a jogorvoslat lehetőségével nem éltek, szintén nem értékelhető a Kbt. 72. §-a tekintetében. Az egyéb érdekelt beszámolójának kedvező adatai nem bizonyítják, hogy a tárgyi szolgáltatás az egyéb érdekelt által megajánlott áron teljesíthető. A pénzügyi stabilitás önmagában nem bizonyítja az adott ajánlati ár realitását: a gazdasági stabilitás vizsgálata nem alkalmas az aránytalanul alacsony ár látszatának eloszlatására, hiszen mindez az ár gazdaságosságára, költségszerkezetére nem ad választ. A referenciák megléte azt igazolja, hogy az ajánlattevő korábban teljesített hasonló tárgyú szerződést, ellenben arra nem ad választ, hogy a jelen feladat a konkrét ajánlati áron teljesíthető. A szerződésszegés vagy konkrét teljesítési probléma hiánya a múltban, szintén irreleváns, ugyanis a Kbt. 72. § vizsgálatának hátterében nem az ajánlattevő megbízhatósága, hanem az ajánlati ár költségmegalapozottsága áll. A szerződéses biztosítékok szerepeltetése pedig nem bizonyítja, hogy a megajánlott alacsony ár reális – pusztán szankciót jelent jogsértés esetére, ellenben nem helyettesíti a megelőző ármegalapozottsági vizsgálatot. A Döntőbizottság e tekintetben kíván rámutatni arra, hogy az ajánlatkérő érdekkörébe tartozik az olyan szerződés megkötése, mely megalapozottan teljesíthető, elkerülve ezzel az olyan helyzetet, ahol a nyertes ajánlattevő olyan okból kifolyólag nem tudja a szerződést teljesíteni, mely körülmény kellő körültekintéssel, a közbeszerzési eljárás során, azaz a szerződéskötés előtt tisztázható lett volna. Mindezek mellett nem az ajánlatkérő feladata annak igazolása vagy magyarázata, hogy az adott ajánlattevő által tett megajánlás a teljesíthetőség szempontjából reálisnak tekinthető-e, ugyanis kizárólag az ajánlattevő rendelkezik azzal a szakmai és gazdasági ismeretanyaggal, amely alapján az adott eljárásban ajánlati árát meghatározta, ebből eredően az ajánlattevő tartozik kötelezettséggel az ajánlati árának magyarázata felől. Az ajánlatkérő fentebb hivatkozott vizsgálati szempontjai ezen okból eredően is tévesek voltak.

53. A Döntőbizottság a Kbt. 72. §-ának értékelése körében egyetértett a kérelmezővel a tekintetben, hogy az árandokolás mellőzésének szakmai indoka a jelen eljárásban nem volt ismert, e körben sem az előző határozati pontban kifejtettek, sem azon ajánlatkérői előadás nem volt értékelhető, miszerint a műszaki leírás teljessége és az egyéb érdekelt részéről az adott szektorban nyújtandó szolgáltatás tartalmának általános ismerete alapján megállapítható, hogy az egyéb érdekelt által megajánlott áron a szerződés teljesíthető. Arra tekintettel pedig, hogy az ajánlatkérő maga is elismerte, hogy a korábbi, illetve a jelen szerződés tartalma egymástól eltér, az arra történő hivatkozás sem lehetett alkalmas az egyéb érdekelti megajánlás realitásának igazolására. Jelen esetben az ajánlatkérő a becsült értéket, mint egyetlen, a Kbt. 72. §-ából figyelembe vehető viszonyítási szempontot értékelte, mely azonban egyedüli viszonyítási szempontként nem ad egyértelmű választ az ajánlati árakról. A becsült érték elsődleges célja az eljárási rezsimek meghatározása, melynek kellő körültekintéssel történő meghatározása tükrözheti a piacon általában kért vagy kínált piaci árat, azonban nem lehet olyan pontos, hogy egyetlen viszonyítási szempontként kizárja az ajánlati ár további vizsgálatát és mentesítést adjon az indokoláskérés alól.

54. A kérelmező a tárgyi eljárás során helytálló hivatkozás tett a döntőbizottsági határozatok érdemi megállapításaira, ugyanis az ajánlatkérőnek nem lehetősége, hanem kötelezettsége minden olyan esetben árandokolást kérni, amikor a becsült értéktől ugyan nem tér el jelentősen az ajánlati ár, azonban az ajánlatok átlagárához viszonyítottan jelentősen alacsonyabb. Ismerve a jelen eljárás körülményeit, a Döntőbizottság osztotta a kérelmező azon álláspontját, miszerint az ajánlatkérőnek az ajánlati árak között fennálló különbség okán a bírálókat során figyelemmel kellett volna lennie, és erre tekintettel az indokoláskérést elrendelnie, függetlenül attól, hogy a tárgyi részben csupán két ajánlat került benyújtásra. Az, hogy egy közbeszerzési eljárásban az egyes ajánlattevőknek lehetőségük van a többi ajánlattevők közt képest is alacsonyabb ajánlati árat adni, nem ad mentesítést a Kbt. 72. § (1) bekezdésében meghatározott mérlegelési kötelezettség alól. Ezen kötelezettség teljesítését sem az ajánlatkérő, mint egészségügyi intézmény helyzete, sem az nem zárhatja ki, hogy az esetlegesen elrendelt indokoláskérés következtében az ellenérdekű fél betekintést kérhet a beérkező dokumentumokba, meghosszabbítva ezzel a szerződés megkötéséhez vezető folyamatokat. Az árandokolás kérése önmagában nem eredményezi az ajánlat érvénytelenségét, ugyanakkor megfelelő támpontot biztosít az ajánlatkérő számára annak megítéléséhez, hogy a megajánlott áron az adott szolgáltatás gazdaságosan teljesíthető-e. A Kbt. 72. §-ának lényegi célját ez biztosítja.

55. A Döntőbizottság a fentebb előadottakra tekintettel megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségének nem tett eleget, nem került igazolásra, hogy az egyéb érdekelt 6.1. árelemre tett kedvező megajánlásának megalapozottságát és teljesíthetőségét érdemben vizsgálta volna.

56. A Döntőbizottság a tárgyi határozatában kifejtettek okán a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a jogorvoslati kérelem vonatkozásában a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő eljárásával megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését. A Döntőbizottság mindezzel tekintettel a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazásával a 6. rész kapcsán megsemmisítette az ajánlatkérő 2025. augusztus 12. napján megküldött összegezését és az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

57. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

58. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértés orvoslása érdekében intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

59. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

60. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként az ajánlatkérő 6. részben hozott eljárást lezáró döntésének megsemmisítése mellett bírság kiszabását is indokoltnak tartotta, mivel az ajánlatkérő alapvető bírálati kötelezettségét szegte meg.

A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során – az eset összes körülményének értékelése kapcsán – a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, és a becsült értékre (nettó 4.233.030.-Ft), ahogy arra is, hogy az eljárás lezáró döntés megsemmisítésével a jogsértés reparálható. A Döntőbizottság mindezek mellett tekintettel volt arra, hogy az ajánlatkérő terhére nem értékelt többszörös jogsértést, ahogy arra is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható. A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében a Kbt. 165. § (11) bekezdés f) és e) pontjában foglaltara ugyanakkor nem volt figyelemmel, tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság megítélése szerint a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között nem telt el hosszú időtartam, illetve az ajánlatkérő közbeszerzési eljárása intézményi költségvetésből kerül finanszírozásra.

61. A Döntőbizottság az előző határozati pontban kifejtett szempontokat összességében mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak a feltárt jogsértés miatt, mely bírság összege nem éri el a törvényi maximum mértékét.

62. Az Ákr. 124. §-a szerint eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint:

(1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárási költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése b) pontja szerint:

(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

Az Ákr. 129. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az eljárási költséget a hatóság összegerszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerinti:

(9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165.

§ (2) bekezdés c)–f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszézer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszézer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

63. A Döntőbizottság az Ákr. 125. § (1) bekezdése, az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja, az Ákr. 129. § (1)-(2) bekezdései, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján döntött az eljárási költségekről.

64. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmét egyetlen kérelmi elem körében terjesztette elő, melynek keretében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, így az ajánlatkérőnek meg kell fizetni a kérelmező részére 300.000.-Ft-ot, azaz az igazgatási szolgáltatási díjnak azon részét, amely a Döntőbizottság bevételeként képezi, és amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmező visel.

65. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

66. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Támis Norbert felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
2. Bartalis Irén felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
3. Dr. Stráhl Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
5. Nemzeti Fejlesztési Központ